

Articolul 6 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. Neconstituționalitate. Efecte

Daniel Nițu,

lector universitar doctor la Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Facultatea de Drept și avocat, membru al Baroului Cluj

Rezumat: Pe data de 7 mai 2015, Curtea Constituțională a României a declarat neconstituțional articolul 6 din Legea nr. 241 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. Articolul 6 incrimina reținerea și nevărsarea cu intenție a sumelor reprezentând impozite sau contribuții cu reținere la sursă.

În prezentul studiu, autorul, unul dintre avocații care a ridicat cu succes excepția neconstituționalității articolului 6 din Legea evaziunii nr. 245, prezintă pe scurt argumentele din spatele excepției și consecințele ce derivă din Decizia Curții Constituționale.

Excepția s-a bazat practic pe lipsa de predictibilitate și claritate a noțiunii de „impozite și contribuții cu reținere la sursă” folosită în articolul 6, care a fost interpretată ca incluzând, de asemenea, și taxele speciale pe transferul drepturilor reale de proprietate. Partea finală a studiului se axează pe consecințele Deciziei emise de Curtea Constituțională, care, după publicarea sa în Monitorul Oficial, va fi echivalentă cu o lege de dezincriminare.

1. Cuvânt-înainte

Prezentul studiu nu se dorește a fi o analiză exhaustivă a problematicii expuse, analiză ce de altfel nici nu ar fi posibilă la acest moment, în condițiile în care nu este disponibilă motivarea Deciziei Curții Constituționale, fără doar și poate „nucleul” dur al obiectului analizei.

Pentru a nu fi acuzați de subiectivism, precizăm dintr-un bun început că am făcut parte din echipa de avocați care a invocat excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 în fața instanței de fond, iar apoi a susținut-o în fața Curții Constituționale. Totuși, ulterior prezentării „istoricului” excepției, vom încerca să analizăm – dintr-o perspectivă (sperăm noi) obiectivă – modul în care norma de incriminare răspundea exigențelor teoretice ale utilizării așa-numitelor «norme cadru sau în alb».

Prin urmare, în rândurile care urmează, vom încerca doar să prezentăm elementele caracteristice ale normei de incriminare din articolul 6 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, problemele pe care norma le-a generat și care au fost avute în vedere, credem noi, în pronunțarea deciziei de către Curtea Constituțională, respectiv, în final, efectele pronunțării deciziei.

2. Preliminarii. Art. 6 din Legea nr. 241/2005

Conform art. 6 din Legea nr. 241/2005, în forma ultimă în vigoare anterior Deciziei Curții Constituționale, *constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 6 ani reținerea și nevărsarea, cu intenție, în cel mult 30 de zile de la scadență, a sumelor reprezentând impozite sau contribuții cu reținere la sursă.*

Anterior, conform Legii nr. 87/1994 pentru combaterea evaziunii fiscale, „nereținerea sau nevărsarea, potrivit legii, la termenele legale, de către contribuabilii cărora le revin asemenea obligații a impozitelor, taxelor și a contribuțiilor care se realizează prin stopaj la sursă”

constituia contravenția prevăzută de art. 13 alin. (1) lit. e), respectiv art. 17 alin. (1) lit. f) în forma inițială.

Intrarea în vigoare a Legii nr. 241/2005 a evidențiat dorința legiuitorului de a trece în sfera dreptului penal o astfel de conduită ilicită, în considerarea unei mai bune protecții a relațiilor sociale privitoare la asigurarea încasării la timp, potrivit dispozițiilor legale, a obligațiilor bugetare datorate de contribuabili.

Norma de incriminare din cadrul art. 6, trimițând, în mod generic, la sintagma „impozite sau contribuții cu reținere la sursă”, trebuia să reprezinte principalul mijloc de protecție a relațiilor sociale în domeniu. În realitate, s-a ajuns însă la o suprapunere cu alte norme de incriminare din diverse acte normative speciale, ce reglementau diverse categorii de contribuții sociale – pensii și asigurări sociale, asigurări pentru șomaj, asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale, asigurări sociale de sănătate etc. Supralegiferarea a determinat ca reprezentanții Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție să emită o Notă privind încadrarea juridică a faptei de nevirare a contribuțiilor cu reținere la sursă în dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005 sau conform altor dispoziții penale, venind astfel în sprijinul organelor de urmărire penală[1]. Precizăm că documentul a fost trimis în sistem unităților de parchet din teritoriu, nefiind un document care a beneficiat de o publicitate reală, spre exemplu, neajungând la potențialul destinatar al normei, contribuabilul.

Oricum, în timp, suprapunerile nepermise au fost parțial soluționate – fie prin interpretarea conferită de *Nota* amintită, fie mai ales prin intervenția legiuitorului care, raportându-se la norma generală nou-introdusă din Legea evaziunii fiscale, a ales să elimine textele din actele normative speciale (astfel de intervenții au fost făcute succesiv prin Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, respectiv mai ales prin Legea nr. 187/2012

privind punerea în aplicare a Codului penal, unde s-a avut în vedere tocmai corelarea legislației speciale cu norma generală din cuprinsul art. 6).

Prin urmare, *grosso modo*[2], putem afirma că, la momentul intrării în vigoare a noului Cod penal, domeniul generic numit „stopajului la sursă” era protejat cu mijloace de natură penală prin intermediul art. 6 din Legea nr. 241/2005.

3. Minuta Deciziei Curții Constituționale. Neconstituționalitatea art. 6 din Legea nr. 241/2005

În data de 7 mai 2015, cu majoritate de voturi, Curtea Constituțională a admis o excepție de neconstituționalitate invocată în raport de prevederile art. 6 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, constatând că dispozițiile analizate sunt neconstituționale.

Pentru a decide astfel, „Curtea a constatat că legea nu definește noțiunea de „impozite sau contribuții cu reținere la sursă”, astfel că norma care incriminează infracțiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 6 din Legea nr. 241/2005 nu întrunește condițiile de *claritate, previzibilitate și accesibilitate* (s.n., D.N.), încălcând prevederile constituționale (...)”.

Pe marginea acestei soluții s-au ridicat deja semne de întrebare legate de motivul și, mai ales, de momentul pentru care Curtea Constituțională, la aproape 10 ani de la intrarea în vigoare a Legii nr. 241/2005, a ajuns să considere dispozițiile art. 6 ca fiind contrare legii fundamentale.

3.1. Impozitul datorat ca urmare a venitului din transferul proprietăților imobiliare

Așa cum am arătat și în debutul studiului nostru, deși deocamdată ne putem raporta doar la minuta Deciziei, credem că prezentarea „istoricului” excepției invocate în fața Curții de Apel Cluj poate aduce unele clarificări în raport și de

întrebările mai sus expuse. Astfel, așa cum vom vedea, elementele-premisă au constatat într-un cumul de factori: existența unor reglementări normative în sine defectuoase, apariția unor interpretări mai mult decât discutabile ale organelor din domeniul fiscal, respectiv relativ recent dublate de interpretări criticabile, din partea unor reprezentanți ai Ministerului Public. Evident, toate acestea în defavoarea contribuabilului, respectiv inculpatului, după caz.

Astfel, puțin cunoscut opiniei generale, neconstituționalitatea art. 6 din Legea nr. 241/2005 a plecat de la un impozit mai puțin întâlnit, și anume impozitul corespondent venitului obținut ca urmare a transferului dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia asupra construcțiilor și terenurilor de orice fel, precum și asupra terenurilor de orice fel, fără construcții.

Precizăm, în acest context, că art. 77¹ alin. (1) C.fisc. prevede că „la transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii (...), contribuabilii datorează un impozit (...)”. Alin. (6) din același articol stipulează că impozitul de la alin. (1) „se va calcula și se va încasa de notarul public, înainte de autentificarea actului (...). Impozitul calculat și încasat se virează până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut”.

[1] A se vedea Ministerul Public. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Cabinet Adjunct Procuror General, *Notă privind încadrarea faptei de nevire a contribuțiilor cu reținere la sursă în dispozițiile art. 6 din Legea nr. 241/2005 sau conform altor dispoziții penale, în raport de caracterul general/special și de succesiunea cronologică a actelor normative* (nr. 3848/2012).

[2] Ne permitem să avem rezerve, deoarece, așa cum vom arăta

În secțiunea finală a studiului, dedicat efectelor deciziei Curții Constituționale, vom vedea că au rămas unele norme de incriminare în legislația specială care ar putea fi incidente în cazul unor impozite sau contribuții din seria celor cu reținere la sursă.

Citiți articolul integral în revista [Tax Magazine nr. 5/mai 2015](#). Detalii despre abonare [aici](#). În plus, la abonamentele realizate în luna iunie 2015 primiți **cadou** cartea [Codul fiscal și Codul de procedură fiscală](#).

Obligativitatea raportării nefinanciare de către companiile din statele membre ale Uniunii Europene

**Autor: Matei DIMOFTACHE – Managing Associate,
Head of Banking & Finance**

În 29 septembrie 2014 **Consiliul European** a adoptat Directiva [2014/95/EU](#), prima Directivă privind raportarea nefinanciara de către entitățile de interes public din UE, care a intrat în vigoare în noiembrie 2014.

Directiva 2014/95/UE modifică Directiva 2013/34/UE privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale companiilor de interes

public, având termen limită de transpunere în legislațiile statelor membre data de **20 iulie 2015**. Modificările aduse prin Directiva 2014/95/UE urmează a fi transpuse în legislațiile statelor membre până cel târziu la data de **6 decembrie 2016**.

Directiva 2014/95/UE amendează Directiva 2013/34/UE, în sensul în care introduce obligativitatea raportării performanței non-financiare în cazul anumitor tipuri de organizații și a modului prin care implementează o politică proprie privind asigurarea diversității la nivelurile cele mai înalte de conducere.

Directiva 2014/95/UE ia naștere în contextul în care Parlamentul European a invitat Comisia să prezinte o propunere legislativă privind prezentarea de informații nefinanciare de către întreprinderi, permițând un nivel ridicat de flexibilitate în acțiune, pentru a se ține seama de natura multidimensională a responsabilității sociale a întreprinderilor și de diversitatea politicilor în materie de responsabilitate socială a întreprinderilor.

În considerarea sensului și obiectivelor stabilite prin Comunicarea intitulată „Actul privind piața unică – Douăsprezece pârgii pentru stimularea creșterii și întărirea încrederii – «Împreună pentru o nouă creștere»”, adoptată la 13 aprilie 2011, Comisia a identificat la rândul său necesitatea de a crește la un nivel înalt și comparabil în toate statele membre transparența informațiilor sociale și de mediu furnizate de întreprinderile din toate sectoarele. **Astfel, este necesar ca întreprinderile mari și grupurile de întreprinderi, de interes public, conform definițiilor din Directivă, să întocmească o declarație nefinanciară care să conțină informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită.**

Entitățile de interes public care sunt întreprinderi-mamă ale unui grup mare care, la data bilanțului pe o bază consolidată,

depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 angajați în cursul exercițiului financiar, includ în raportul de gestiune consolidat o declarație nefinanciară consolidată care conține, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției grupului și a impactului activității sale, informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:

- descriere succintă a modelului de afaceri al grupului;
- descriere a politicilor adoptate de grup în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;
- rezultatele politicilor respective;
- principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile grupului, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care grupul gestionează riscurile respective;
- indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a întreprinderii.

La solicitarea prezentării informațiilor, statele membre prevăd că întreprinderea-mamă se poate baza pe cadrele naționale (deocamdată inexistente în România), ale Uniunii (e.g. Eco-Management and Audit Scheme (EMAS)), sau internaționale (e.g. United Nations Global Compact (UNGC) etc., în acest caz întreprinderea-mamă precizând cadrele pe care s-a bazat.

O întreprindere-mamă care este de asemenea filială este scutită de obligația de transmitere a declarației nefinanciare dacă întreprinderea-mamă scutită și filialele sale sunt incluse în raportul de gestiune consolidat sau în raportul separat al unei alte întreprinderi.

Dacă o întreprindere-mamă întocmește un raport separat,

corespunzător aceluiași exercițiu financiar, care se referă la întregul grup, indiferent dacă acest raport se bazează sau nu pe cadrele naționale, ale Uniunii sau internaționale, care cuprinde informațiile cerute pentru declarația nefinanciară consolidată, statele membre pot scuti întreprinderea-mamă respectivă de obligația de a întocmi declarația nefinanciară consolidată, cu condiția ca acest raport separat:

- să fie publicat împreună cu raportul consolidat de gestiune, în conformitate cu articolul 30; sau
- să fie pus la dispoziția publicului într-un termen rezonabil care nu depășește șase luni de la data bilanțului, pe site-ul întreprinderii-mamă, și să fie menționat în raportul consolidat de gestiune.

Statele membre pot impune ca informațiile din declarația nefinanciară consolidată sau din raportul separat să fie verificate de un prestator independent de servicii de asigurare.

Raportat la transpunerea în legislația românească a Directivei 34, respectiv a Directivei 95, apreciem că prevederile actelor normative de transpunere vor avea incidență directă asupra prevederilor Codului Fiscal, Legii nr. 31/1990 *privind societățile comerciale*, Ordonanței de Urgență nr. 99/2006 *privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 *privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice* etc.

* * *

Despre autor

Matei DIMOFTACHE (39) – Managing Associate, Head of Banking & Finance

Matei deține o experiență de peste 15 ani în sistemul bancar și de asigurări.

Ofere asistență în crearea produselor și a procedurilor de creditare retail sau corporate, conceperea și implementarea procedurilor de achiziții, negocieri și contracte, proceduri de mediere, proceduri anti-fraudă bancare sau specifice sistemului de asigurări, proceduri și sisteme de asistare a clienților customer care / complaints, precum și aspecte de reglementare.

*Înainte de a se alătura echipei **Duncea, Ștefănescu** în 2010, Matei a fost implicat cu precădere în crearea de produse de creditare retail sau corporate, crearea produselor de asigurare în cadrul unor operațiuni de start-up în sistemul bancar, de asigurări sau bancassurance în grupuri bancare internaționale de renume.*

Parlamentul European votează noi reguli împotriva spălării banilor

Autor: Cătălin SĂPAȘU – Senior Lawyer

În 20 mai 2015 Parlamentul European a aprobat, cu amendamente, propunerea de Regulament privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri.

Textul aprobat pune accentul, încă din primul articol, pe „rolul esențial în facilitarea fluxurilor ilegale de bani pe

care îl au structurile corporative secrete care își desfășoară activitatea în și prin jurisdicție secretă, denumite în mod frecvent și paradisuri fiscale". Propunerea de Regulament reiterează, totodată, necesitatea unui sistem care să impună prestatorilor de servicii de plată obligația de a se asigura că transferurile de fonduri sunt însoțite de informații cu privire la plătitor și la beneficiarul plății, **informații care ar trebui să fie corecte și actualizate.**

Amendamentul 7 la propunerea de Regulament aduce o noutate absolută în ceea ce privește datele cu caracter personal. Textul amendamentului prevede că ar trebui strict interzisă prelucrarea suplimentară a datelor cu caracter personal în scopuri comerciale.

Amendamentul 9 la propunerea de regulament prevede obligații pentru prestatorii de servicii financiare și anume obligația de a se asigura că „*informațiile cu privire la plătitor și la beneficiarul plății nu lipsesc și nu sunt incomplete*". Totodată, Amendamentul 11 prevede că „*prestatorii de servicii de plată ai plătitorului, beneficiarul plății și prestatorii intermediari de servicii ar trebui să aplice măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru a proteja datele cu caracter personal împotriva pierderii accidentale, a modificării, a dezvăluirii neautorizate sau a accesului neautorizat*". Toate aceste obligații contracarează riscul potențial ca transferurile anonime de fonduri să finanțeze operațiuni teroriste.

Amendamentul 38 la propunerea de Regulament oferă dreptul prestatorilor de servicii financiare să respingă transferul sau să îl suspende, în cazul în care constată că informațiile care însoțesc acest transfer sunt insuficiente.

Prestatorul de servicii de plăți al **plătitorului** și prestatorul de servicii de plăți al **beneficiarului** trebuie să țină evidențe cu privire la informațiile care însoțesc transferul de fonduri timp de cinci ani. La expirarea acestei

perioade, datele cu caracter personal vor fi șterse, dacă legislația națională nu prevede altfel.

Sancțiunile pentru nerespectarea prevederilor Regulamentului ajung până la 10% din cifra anuală de afaceri (pentru persoanele juridice) sau până la 5.000.000 EUR sau echivalent (în cazul persoanelor fizice). În cazul în care profitul realizat sau pierderea evitată ca urmare a încălcării Regulamentului pot fi cuantificate, sancțiunea poate ajunge până la de două ori valoarea profitului astfel realizat sau a pierderii evitate.

Propunerea de Regulament va fi transmisă Comisiei Europene în scopul formulării de amendamente, urmând ca apoi să fie publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, urmând a intra în vigoare în a douăzecea zi de la publicare.

* * *

Despre autor

Cătălin SĂPAȘU – Senior Lawyer

Cătălin Săpașu este licențiat în drept și membru al Baroului București.

Deține o experiență de peste 9 ani în avocatură. A participat la numeroase proiecte în domeniul juridic, axate atât pe probleme de reglementare și de guvernanță corporativă, cât și pe aspecte privind înregistrarea mărcilor comerciale și litigiile aferente, redactarea și modificarea contractelor, piața energiei electrice și misiuni de Due Diligence.

Domeniul său de competențe include următoarele specializări: aspecte corporative și comerciale, aspecte legate de reglementare, fuziuni și achiziții (inclusiv Due Diligence) și mărci comerciale.

Portofoliul său de clienți acoperă o gamă vastă de activități

și sectoare, de la industria manufacturieră și firmele de retail, până la instituțiile financiare.

Tax Magazine nr. 6 iunie 2015

▪ Editorial

Cosmin Flavius Costas

Lunga vară fierbinte a dreptului fiscal

Call for Papers: Provocările Codului fiscal și ale Codului de procedură fiscală 2016

▪ Actualitate

Sorin Roman

Regimul fiscal al diurnei în cazul companiilor de transport internațional. Detașarea și delegarea salariaților pentru prestarea de servicii transnaționale pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau pe teritoriul Confederației Elvețiene

▪ Impozite directe

Luisiana Dobrinescu

Profesiile liberale și contractele de muncă ...

Dan Chertes

Problema deductibilității cheltuielilor efectuate cu recuperarea capacității de muncă a avocatului. Lipsa unei prevederi în Codul fiscal care să permită o astfel de deductibilitate. Eventual remediu legislativ

▪ Impozite indirecte

Mădălina Andrei-Bunea, Gabriela Bucătariu

Aplicarea cotei de TVA de 5% în cazul în care declarațiile autentice sunt prezentate de către

cumpărători ulterior autentificării contractelor de vânzare-cumpărare. Recunoașterea dreptului de deducere al contribuabilului de la data la care a devenit de drept plătitor de TVA

- **Procedură fiscală**

Cosmin Flavius Costas

Despre procedurile fiscale ilicite create de autoritățile locale

- **Contribuții sociale**

Horațiu Sasu

De ce ne luăm la trântă cu „marii evazionişti”: PFA, întreprinderi individuale/familiale?

- **Jurisprudență fiscală națională**

Viorel Terzea

Contract de achiziții publice. Lucrări suplimentare neacceptate. Regimul juridic al impozitului pe profit și al TVA-ului corespunzător contravalorii lucrărilor suplimentare

Liviu Zidaru

Birou notarial. Cheltuieli care nu au legătură cu activitatea. Nedeductibilitate

- **Jurisprudență fiscală a instanțelor europene**

Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în luna iunie 2015

Modificări aduse Legii nr.

11/1991 privind combaterea concurenței neloiale

În *Monitorul Oficial* nr. 355 / 22.05.2015 a fost publicată **Legea 117 / 21.05.2015** privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 12 / 2014, pentru modificarea și completarea Legii nr. 11 / 1991, **privind combaterea concurenței neloiale și a altor acte în domeniul protecției concurenței**, care aduce ușoare modificări și completări OG 12/2014.

În lumina Legii, practicile comerciale neloiale sunt asimilate următoarelor situații practice:

- denigrarea unui competitor sau a produselor / serviciilor sale, realizată prin comunicarea ori răspândirea de către o întreprindere sau reprezentantul / angajatul său de informații care nu corespund realității despre activitatea unui concurent sau despre produsele acestuia, de natură să îi lezeze interesele;
- deturnarea clientelei unei întreprinderi de către un fost sau actual salariat / reprezentant al său ori de către orice altă persoană prin folosirea unor secrete comerciale, pentru care respectiva întreprindere a luat măsuri rezonabile de asigurare a protecției acestora și a căror dezvăluire poate dăuna intereselor acelei întreprinderi;
- orice alte practici comerciale care contravin uzanțelor cinstite și principiului general al bunei-credințe și care produc sau pot produce pagube oricăror participanți la piață.

O primă completare adusă prin Lege este introducerea definiției *persoanei fizice*, care reprezintă -în sensul legii- *orice fost sau actual salariat / reprezentant al unei întreprinderi sau orice altă persoană care săvârșește practici de concurență neloială, precum și*

contravențiile prevăzute la art. 4, alin. 3. Astfel, legiuitorul extinde cadrul subiecților pasibili de aplicarea de sancțiuni, incluzând și persoanele fizice, care întreprind acțiuni de concurență neloială în defavoarea unei companii. În ceea ce privește sancționarea persoanelor fizice, limitele amenzii sunt sensibil majorate, ajungând astfel să fie cuprinse între 5.000 și 10.000 LEI (față de 1.000 – 5.000 LEI, în vechea reglementare).

Un alt aspect de noutate vizează competența de soluționare a plângerilor introduse împotriva proceselor- verbale de constatare și sancționare a contravențiilor. Astfel, prin derogare de la prevederile OG 2 / 2001, Judecătoria Sectorului 1 București devine competentă exclusiv să se pronunțe asupra temeiniciei acestui tip de plângeri, care trebuie să fie introduse în termen de maxim 15 zile de la comunicarea actului administrativ de sancționare.

Nu în ultimul rând, din interpretarea noii reglementări, apreciem că legiuitorul a acordat o mai mare atenție situațiilor în care o persoană, care dovedește un interes legitim fără a fi necesară parcurgerea vreunei formalități în fața Consiliului Concurenței, se poate adresa direct instanțelor judecătorești competente. Astfel, pentru încetarea și interzicerea practicilor de concurență neloială, precum și pentru acoperirea prejudiciilor patrimoniale și/sau morale, suferite ca urmare a unei practici de concurență neloială, persoanele vătămate pot alege din start calea unei proceduri contencioase.

Având în vedere că persoana prejudiciată are la îndemână două modalități tehnice de semnalare a unei practici de concurență neloială și implicit de sancționare a celui care o săvârșește (i.e. apelând la Consiliul Concurenței sau formulând cerere în pretenții introdusă la instanța

competentă), care va fi calea pe care o va urma în momentul în care decide să își concretizeze intenția de formulare a unei plângeri?

Fiecare dintre cele două căi procedurale prezintă anumite particularități, care pot convinge petiționarul să opteze într-un sens sau altul.

Astfel, înainte de alegerea căii de acțiune, persoana vătămată va avea în vedere impactul practicii de concurență neloială pe piață și între competitori, durata soluționării plângerii, care în cazul procedurii contencioase poate depăși timpul alocat de către aceasta în vederea obținerii unui rezultat, finalitatea soluționării petiției, având în vedere că decizia Consiliului Concurenței vizează doar sancționarea celui culpabil pentru săvârșirea unei fapte de concurență neloială, fără a antama aspecte legate de acordarea de despăgubiri persoanei / persoanelor vătămate, nivelul cheltuielilor antrenate de către partea vătămată în vederea soluționării plângerii, respectiv obținerii de despăgubiri și nu în ultimul rând gravitatea, amploarea și impactul faptelor sesizate.

În ceea ce privește procedura administrativă în fața Consiliului Concurenței, termenul în cadrul căruia autoritatea poate emite un răspuns la sesizarea completă a unei persoane este de 30 de zile pentru situațiile în care autoritatea de concurență decide respingerea sesizării, respectiv de maxim 60 de zile în cazurile în care autoritatea finalizează soluționarea sesizării prin emiterea unei decizii de constatare și, după caz, de sancționare a practicilor de concurență neloială.

De asemenea, Consiliul Concurenței poate dispune, în funcție de situația concretă, în caz de urgență, măsuri de încetare a practicilor de concurență neloială pe durata soluționării sesizării. Mai mult, punerea în

aplicare și respectarea deciziilor emise de Consiliul Concurenței este permanent monitorizată.

Așadar, de principiu, durata procedurii administrative, de la momentul actului de sesizare, analiza sesizării și până la momentul emiterii unei decizii a Consiliului Concurenței, apreciem că este rezonabilă, iar în cazul în care speța nu implică apelarea la specialiști sau experți, costurile antrenate în acest sens sunt modice. Cu toate acestea, autoritatea de concurență nu va continua examinarea aprofundată decât a acelor încălcări pe care le va aprecia că au un impact semnificativ asupra mediului economic în ansamblu și în care poate fi vizat un interes public.

Legea mai prevede posibilitatea persoanelor care au interes legitim de a se adresa în mod direct instanțelor de judecată, fie prin introducerea de acțiuni vizând constatarea și dispunerea încetării practicii de concurență neloială, fie apelând la proceduri de urgență, pentru prevenirea unor pagube iminente, prin dispunerea încetării / interzicerii unei practici de concurență neloială până la soluționarea pe fond a cauzei.

Competența de soluționare a unor astfel de cereri (*i.e.* pe fondul cauzei sau apelând la procedura ordonanței președințiale) aparține tribunalului locului săvârșirii faptei sau în a cărui rază teritorială se găsește sediul pârâtului.

În cazul în care instanța a dispus încetarea, respectiv interzicerea practicilor de concurență neloială, iar hotărârea judecătorească prin care s-a dispus măsura a rămas definitivă, autoritatea națională de concurență va asigura, la cererea persoanei care a formulat cererea de chemare în judecată, publicarea pe pagina de internet proprie a unui comunicat, care trebuie să cuprindă:

sediul și celelalte date de identificare ale întreprinderii, practica de concurență neloială săvârșită, precum și măsurile dispuse de instanță. De asemenea, instanța poate dispune publicarea hotărârii judecătorești, total sau parțial, într-un ziar de largă circulație, pe cheltuiala persoanei vinovate.

Vezi întregul Legal Alert [aici](#)

Normele metodologice pentru aplicarea Codului fiscal și valoarea tichetelor de creșă

1. Modificarea Normelor metodologice pentru aplicarea Codului Fiscal

În *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 373 / 28.05.2015 a fost publicată **Hotărârea Guvernului nr. 367 / 2015 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571 / 2003 privind Codul Fiscal**, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44 / 2004 (HG 367/2015).

a) Impozitul pe profit

— pentru aplicarea prevederilor art. 201 din Codul Fiscal (i.e. referitoare la regimul fiscal al dividendelor primite din statele membre ale Uniunii Europene), formele de organizare pentru persoanele juridice române, societăți – mamă, vor include și: societățile în nume colectiv, respectiv

societățile în comandită simplă.

b) Impozitul pe venit

- sunt introduse prevederi referitoare la modalitatea de acordare a scutirii de la plata impozitului pe venit pentru veniturile din activități independente, veniturile din salarii, veniturile din pensii precum și veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură, realizate de persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat;
- sunt introduse prevederi referitoare la modalitatea de aplicare a art. 641 din Codul Fiscal (i.e. recalcularea venitului realizat din cedarea folosinței bunurilor);
- sunt incluse în categoria veniturilor din alte surse: veniturile obținute de persoanele fizice sub forma bacșișului;
- se aduc modificări prevederilor pct. 209 referitoare la regularizarea impozitului pe salarii datorat în România pentru activitatea desfășurată în străinătate.

c) Taxa pe valoarea adăugată (TVA)

- se aduc clarificări condițiilor în care societățile pot constitui un grup fiscal unic în sensul TVA. Astfel se utilizează noțiunea de „asociat”, care o include și pe cea de „acționar”;
- este modificat exemplul de la punctul 161, alin. (3). Acesta se referă la modificarea cotei de TVA pentru o achiziție intracomunitară de alimente;
- în cazul operatorilor economici înregistrați în scopuri de TVA cf art. 153 din Codul Fiscal, bacșișul care rămâne la dispoziția operatorului economic, respectiv nu se distribuie salariaților, este supus cotei standard de TVA de 24%. TVA se determină prin procedeul sutei mărite;
- sunt aduse modificări pct. 23, alin 6 referitoare la aplicarea cotei reduse de TVA de 9% pentru tipurile de

cazare în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare;

- sunt menționate bunurile și codurile NC pentru care se aplică cota redusă de TVA de 9%. Totuși pentru livrarea / importul / achiziția intracomunitară a anumitor bunuri: anumite semințe, grăsimi și uleiuri, reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare etc. (pct. 23, alin. 63), aplicarea cotei reduse de TVA se efectuează doar cu respectarea anumitor condiții;
- sunt incluse prevederi pentru situațiile în care sunt comercializate pachete care cuprind atât bunuri supuse cotei de TVA de 9%, cât și cotei de TVA de 24%;
- pentru băuturile alcoolice servite la restaurant sau oferite în cadrul serviciilor de catering se aplică cota de TVA de 24%. Orice combinație de băuturi alcoolice și nealcoolice, indiferent de concentrația alcoolică, este considerată băutură alcoolică.

d) Alte modificări se referă la;

- accize;
- contribuții sociale: prevederi referitoare la modul de stabilire a contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care nu se mai încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata acestei contribuții (art. 29620, alin. 1);
- impozitul pe construcții: sunt abrogate prevederile referitoare la lucrările de reconstruire, modernizare, consolidare, modificare sau extindere pentru clădirile închiriate, luate în concesiune, aflate în administrare ori în folosință. **Prevederile HG 367/2015 intră în vigoare la data de 01.06.2015.**

2. Valoarea tichetelor de creșă

În *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 373 / 28.05.2015 a fost publicat **Ordinul Ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 1070**

/ 2015 privind stabilirea valorii sumei lunare indexate care se acordă sub formă de tichete de creșă, pentru semestrul I al anului 2015.

Începând cu luna **mai**, valoarea este de **440 RON**.

Vezi Tax Alert-ul [aici](#)

Studiul Deloitte“CE Private Equity Confidence”: Apetitul pentru investiții este în creștere

Aproape o treime dintre investitori cred că activitatea tranzacțională va crește în următorul an, arată cel mai recent studiu Deloitte [CE Private Equity Confidence](#).

“Activitatea fondurilor de investiții prezente în România a fost relativ redusă comparativ cu celelalte țări din regiune”, a spus Hein van Dam, Partener Deloitte România. “Totuși, datorită indicatorilor macro-economici stabili și a activității de atragere de capital anticipate pentru următoarele 12 luni, suntem încrezători că România va deveni atractivă pentru fondurile de investiții mai ales în sectoare ca producție și IT”.

Potrivit studiului Deloitte, 43% dintre respondenți se așteaptă ca activitatea tranzacțională să se dubleze față de anul trecut. Acest lucru poate fi rezultatul noii runde de relaxare cantitativă a Băncii Centrale Europene, deoarece o treime dintre investitori sugerează că piața creditelor va fi mai lichidă.

Intenția privind atragerea de capital înregistrează cea mai mare rată de creștere de când Deloitte a lansat acest studiu, în 2003. Acesta mai arată că investitorii estimează că își vor distribui activitatea, în mod egal, între atragere de capital (30%), management al portfoliului (33%) și investiții noi (37%), în următoarele șase luni.

O altă concluzie pe care studiul o relevă este aceea că interesul pentru investiții în sectorul tehnologic a crescut la 20%, aproape de trei ori mai mult față de 2013. Companiile care activează în sectorul IT din România sunt și ele pe radarul investitorilor, prin afacerile de talie mondială cu care au cucerit lumea.

###

Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, in cadrul careia fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizeaza servicii clientilor din sectorul public si privat in urmatoarele domenii profesionale – audit, taxe, consultanta, consultanta financiara – deservind numeroase industrii. Prin intermediul retelei sale globale de firme membre, care activeaza in peste 150 de tari, Deloitte pune la dispozitia clientilor sai resursele internationale precum si priceperea locala pentru a-i ajuta sa exceleze indiferent de

locul în care aceștia își desfășoară activitatea. Obiectivul celor 200.000 de profesioniști din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelență.

Deloitte România promovează doi parteneri

Deloitte România anunță promovarea a doi parteneri ca rezultat al performanțelor profesionale de excepție. Andrei Ionescu, coordonator al practicii de Servicii de Evaluare a Riscurilor (ERS) și Vlad Boeriu, specializat în taxe indirecte, devin parteneri de la 1 iunie 2015.

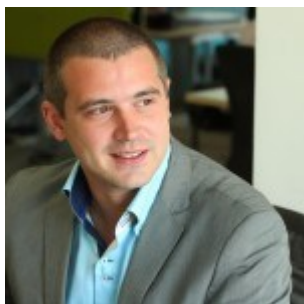
“Îi felicit pe cei doi lideri tineri pentru promovarea lor ca parteneri. Amândoi au avut evoluții profesionale spectaculoase în ultimii ani, contribuind la creșterea business-ului și a echipelor lor, demonstrând totodată că sunt extrem de motivați”, a spus Ahmed Hassan, Country Managing Partner Deloitte România. “Ștacheta pentru a deveni partener este foarte ridicată la Deloitte, am încredere că atât Andrei cât și Vlad vor continua să servească drept modele pentru echipele lor și să ofere cele mai bune servicii clienților noștri”.

Andrei Ionescu, 39 ani, s-a alăturat Deloitte ca manager în 2006. Cu o experiență de peste 15 ani în servicii profesionale de consultanță în evaluarea riscurilor, Andrei coordonează departamentul ERS de cinci ani. Sub

conducerea sa, departamentul a crescut de la 10 la 30 de oameni, iar veniturile generate de ERS au crescut cu 15-20% pe an în ultimii doi ani.

Andrei are o experiență vastă în managementul riscului și securitatea informațiilor. De la angajarea sa la Deloitte, a coordonat numeroase proiecte din zona serviciilor de risc în România, Bulgaria, Albania și Orientul Mijlociu, în industrii ca sector public, telecomunicații și servicii bancare. Andrei a absolvit Academia de Studii Economice și deține diverse certificări în domeniu. Înainte de a se alătura Deloitte, a lucrat pentru companii importante din industria telecomunicațiilor.

Vlad Boeriu, 34 ani, s-a alăturat Deloitte în 2004 pe poziția de consultant taxe și a evoluat rapid de la consultant junior la partener. Vlad a jucat un rol important în construirea practicii de taxe indirecte, alături de Pieter Wessel, senior tax partner Deloitte România.

Sub conducerea lor, serviciul de taxe indirecte al Deloitte a crescut cu peste 40% în ultimii trei ani, astfel că echipa de 30 de oameni a devenit una din cele mai puternice din țară.

Vlad are experiență în planificarea TVA și a asistat numeroase companii cu privire la conformitatea și optimizarea TVA. Totodată are experiență vastă în asistarea și reprezentarea clienților în cadrul inspecțiilor fiscale, a contestațiilor și a fazelor litigioase.

Vlad este consultant fiscal certificat și absolvent al Facultății Internaționale de Business de la Academia de Studii Economice. El are un Masterat în legislație europeană în

domeniul fiscalității și a urmat cursurile unui Executive MBA.

###

Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, in cadrul careia fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizeaza servicii clientilor din sectorul public si privat in urmatoarele domenii profesionale – audit, taxe, consultanta, consultanta financiara – deservind numeroase industrii. Prin intermediul rețelei sale globale de firme membre, care activeaza in peste 150 de tari, Deloitte pune la dispozitia clientilor sai resursele internationale precum si priceperea locala pentru a-i ajuta sa exceleze indiferent de locul in care acestia isi desfasoara activitatea. Obiectivul celor 200.000 de profesionisti din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelenta.

Barometrul Bancar ARB & EY, ediția 2015

- Aproximativ 85% din bănci se așteaptă la o intensificare a inițiativelor de promovare a creșterii față de numai 55% în 2014.
- Peste 80% din bănci anticipează ca cheltuielile cu provizioanele de risc de credit să nu crească sau chiar să scadă (40%). Procentul celor care se așteaptă la o

scădere semnificativă a crescut la 27% (față de 5% în 2014).

- Peste 90% din bănci se așteaptă ca rezultatele financiare să se îmbunătățească, față de 80% în 2014.
- Cadrul legislativ al insolvenței (inclusiv aplicarea lui) este în continuare principalul aspect care descurajează creditarea considera 95% din bănci, cu 10 puncte procentuale mai mult ca în 2014.

Bancherii anticipează intensificarea activității de creditare (77%) și îmbunătățirea performanței financiare a principalelor linii de servicii, în speța Retail (80%) și în Corporate banking (62%), conform estimărilor pentru anul acesta cuprinse în **Barometrul Bancar ARB & EY 2015**.

EY România a realizat, în baza unui parteneriat cu Asociația Română a Băncilor (ARB), cea de a doua ediție a indicelui industriei bancare denumit **Barometrul Bancar ARB & EY** prin intermediul unui chestionar derulat cu conducerea băncilor membre ale ARB. La ediția din acest an a sondajului au participat bănci totalizând o cotă de piață în funcție de active de aproximativ 90%.

“Barometrul Bancar ARB & EY este un instrument valoros de benchmarking care reflectă modul în care conducătorii din sistemul bancar anticipează evoluția pe următoarele 12 luni a mediului economic, mediului legislativ și de reglementare, a tendințelor și așteptărilor clienților, respectiv implicațiile acestor evoluții asupra instituțiilor pe care le conduc”, a declarat Sergiu Oprescu, Președintele Consiliului Director al ARB.

Aproximativ 77% din bănci anticipează intensificarea activității de creditare și, deși acesta este ceva mai puțin decât în 2014 (80%), procentul celor care se așteaptă la o creștere semnificativă a creditării s-a dublat față de anul 2014. Așteptările sunt mai optimiste decât în restul țărilor europene acoperite de studiu unde doar 51% au astfel de

așteptări. Cadrul legislativ al insolvenței și aplicarea lui este în continuare principalul aspect care descurajează creditarea pentru 95% din bănci, cu 10 puncte procentuale mai mult ca în 2014.

“Băncile preconizează relaxarea parțială a politicilor de creditare în sectoare precum Industria, Agricultura, Sănătate și pe segmentul IMM-urilor, dar există în continuare aspecte care descurajează sau cresc costul creditării în condițiile în care creditarea este la cel mai scăzut nivel din regiune relativ la PIB. Modificările aduse cadrului legislativ al insolvenței nu sunt suficiente în lipsa unei schimbări semnificative în ceea ce privește aplicarea lui. Problemele întâmpinate de bănci în această privință reprezintă principalul aspect care descurajează creditarea companiilor”, a declarat Radu Grațian Ghețea, Președintele de onoare al ARB.

Segmentul IMM-urilor și Sănătatea, Industria și IT-ul au fost menționate și de studiul european ca fiind sectoarele/segmentul în care politicile de creditare mai degrabă se vor relaxa. Atât în România cât și în restul țărilor acoperite de studiu, construcțiile, sectorul imobiliar comercial și transporturile au fost sectoarele pentru care bancherii se așteaptă la restricții suplimentare.

Peste 80% din bancheri se așteaptă la o îmbunătățire a performanței financiare a liniei de servicii Retail banking, procentul fiind mai optimist decât în anul 2014 când 67% anticipau o îmbunătățire. În privința Corporate banking, aproximativ 62% din bănci se așteaptă la o îmbunătățire puțin sub nivelul de 67% din 2014, însă având în vedere natura studiului o diferență de doar 5% înseamnă mai degrabă că optimismul bancherilor a rămas neschimbat față de anul trecut.

„Momentan, nu pentru toate băncile performanța financiară se măsoară în rentabilitatea capitalurilor. Astfel, pentru multe din bănci așteptările de îmbunătățire a performanței nu înseamnă că vor deveni profitabile în 2015 ci mai degrabă că vor reduce substanțial pierderile, eventual vor avea un mic profit sau pur și simplu că vor crește baza de active ca premiză a îmbunătățirii performanței financiare. Doar câteva bănci vor avea în 2015 o profitabilitate apropiată de nivelul așteptărilor acționarilor”, a spus Gelu Gherghescu, Partener EY Assurance & Advisory Services.

Aproximativ 85% din bănci anticipează o intensificare a inițiativelor de promovare a creșterii față de numai 55% în 2014. Acest procent este semnificativ mai mare decât în restul țărilor europene acoperite, unde numai 59% au astfel de așteptări.

Pe zona de retail peste 90% din bănci anticipează o creștere a cererii de credite imobiliare, dublu față de 2014 când doar 41% estimau o creștere. În plus, aproximativ 24% se așteaptă chiar la o creștere semnificativă a cererii pentru credite imobiliare. Și în cazul creditelor de consum, peste 80% din bancheri se așteaptă la o creștere a cererii față de 65% în sondajul din 2014.

Într-o proporție de 70% băncile anticipează creștere și în privința cererii de creditare pentru clienți persoane juridice, dar ceva mai puțin decât în 2014 când 80% aveau astfel de așteptări. Totuși, în ce privește produsele de hedging, procentul celor care se așteaptă la creșteri este de 61%, mai mare decât în 2014 când era de 44%.

Peste 80% din bănci se așteaptă ca cheltuielile cu

provizioanele de risc de credit să nu crească, iar dintre acestea 40% preconizează chiar o scădere. Procentul este similar cu 2014, dar ponderea celor care se așteaptă la o scădere semnificativă a crescut la 27% (față de 5% în 2014). *“Trendul european este diferit, ceva mai multe bănci decât în 2014 așteptându-se la o creștere a cheltuielilor cu provizioanele. Dat fiind recentul exercițiu de evaluare a calității activelor (AQR), această așteptare este explicată în principal de pregătirea tranziției la noul standard de raportare financiară IFRS 9. Pentru marea majoritate a portofoliilor și a băncilor implementarea noilor cerințe va duce la creșterea provizioanelor”,* a precizat Gelu Gherghescu.

Deși se așteaptă ca veniturile nete din dobânzi și veniturile nete din comisioane să nu crească, un procent mare de bănci (peste 90%) anticipează că rezultatele financiare să vor îmbunătăți. Această previziune, mai optimistă decât cea privind evoluția cheltuielilor cu provizioanele, se explică prin faptul ca, deși îmbunătățirea vine în principal din reducerea costului riscului, în multe din cazuri aceasta va însemna trecerea de pe pierdere pe un ușor profit.

“Este foarte important ca rezultatele băncilor să se îmbunătățească contribuind astfel la capitalizarea acestora și implicit la creșterea apetitului de creditare. În absența unor perspective de profitabilitate similare cu cele ale sectoarelor bancare performante din regiune capitalul nu are nicio motivație să rămână și cu atât mai puțin să vină în sectorul bancar românesc”, a subliniat Gelu Gherghescu.

Gestionarea riscurilor, în special Riscul reputațional, respectiv Conformarea cu reglementările pe zona consumatorilor ocupă primele 3 locuri pe agenda bancherilor, chiar cu procente în creștere față de 2014. Simplificarea proceselor și automatizarea rămâne importantă dar coboară câteva poziții pe agenda bancherilor față de 2014.

Se intensifică așteptările privind consolidarea sectorului

bancar atât pe termen scurt cât și pe termen mediu. Aproximativ 50% din bancheri se așteaptă la o consolidare de anvergură medie în următoarele 12 luni (față de numai 24% în 2014) în timp ce la orizontul următorilor 3 ani, 41% din bănci estimează o consolidare de mare anvergură cu mult peste procentul de 14% din 2014.

Băncile sunt mai interesate decât în 2014 de vânzarea de active, procentul celor care iau în considerare acest aspect ajungând la 59%, dublu față de anul trecut, însa în majoritatea cazurilor este vorba de credite neperformante. A crescut totuși la 14% procentul băncilor care sunt interesante de Parteneriate și Joint ventures, dar se plasează cu mult sub nivelul indicat de studiul european (34%).

Aproximativ 55% din bănci se așteaptă să reducă ușor numărul de angajați, mai mult decât în 2014 când doar 29% din bănci făceau astfel de previziuni. Totuși se estimează că cheltuielile cu remunerarea angajaților nu vor scădea în peste 80% din bănci și chiar vor crește în 32% din acestea.

Despre ARB

Constituită în mai 1991 ca asociație profesională, Asociația Română a Băncilor are în prezent 39 de membri, instituții de credit cu capital majoritar privat sau de stat, sucursale și reprezentanțe ale unor bănci străine. Asociația Română a Băncilor concentrează întreaga industrie bancară din România, fiind vocea sectorului bancar în relația cu autoritățile române, Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană, Banca Mondială și alte organisme interne și internaționale. Prioritățile industriei bancare vizează menținerea rolului sistemului bancar de principal finanțator al economiei României cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar. Sistemul bancar românesc finanțează preponderent economia românească, asigurând aproximativ 92%

din totalul finanțărilor acordate de sistemul financiar românesc. Sectorul bancar din România, care deservește milioane de clienți, s-a dovedit a fi rezilient pe perioada crizei, nefiind nevoie de sprijin din fonduri publice pentru susținerea acestuia. ARB este membră a Federației Bancare Europene din anul 1992 (cu drepturi depline din 2007), a Consiliului European al Plăților, a Federației Ipotecare Europene și în 26 de organisme naționale lucrative privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului economic. Pentru aceasta, comunitatea bancară pune la dispoziție peste 800 de specialiști care participă la cele 23 de comisii tehnice ale ARB.

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 190.000 de angajați în 728 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 25,8 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2013. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global, iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este unul dintre liderii de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei peste 500 angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.

Studiu global EY: Echilibrul între viața profesională și viața privată costă scump Generația Y

La nivel global, o treime din angajații cu normă întreagă declară că gestionarea raportului viață profesională-viață privată a devenit tot mai dificilă în ultimii cinci ani, se arată în studiul EY „*Work-life challenges across generations*”. Principalul motiv este acela că “salariul nu a crescut foarte mult, însă cheltuielile da”.

Derulat în rândurile unui număr de aproximativ 9.700 de angajați cu normă întreagă din companii de dimensiuni diferite din SUA, Germania, Japonia, China, Mexic, Brazilia, India și Marea Britanie studiul are la bază criterii care țin de geografie, generație, sex, statut parental și o comparație manageri versus non-manageri.

Studiul a fost realizat în contextul în care, în prezent, pozițiile manageriale se transferă către generațiile mai tinere, pentru a identifica provocările cu care se confruntă angajații din diverse companii în țara lor.

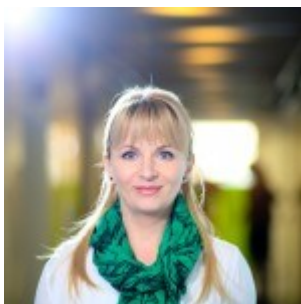
Analiza a vizat în mod special generația Y, care se confruntă cu o “furtună perfectă” provocată de creșterea dramatică a responsabilităților individuale generate de ocuparea unor funcții manageriale, simultan cu transformarea lor în părinți.

Având în vedere că acești tineri care sunt și părinții sunt supuși unor presiuni tot mai mari, studiul a urmărit să evidențieze ce își doresc angajații de la un loc de muncă și de ce renunță la el, de ce rămân acolo și cum diferă aceste motivații în funcție de generație.

Iată principalele trei concluzii ale studiului EY „Work-life challenges across generations”:

- La nivel global, aproximativ 50% dintre manageri muncesc peste 40 de ore pe săptămână și patru din zece declară că numărul de ore suplimentare a crescut în ultimii cinci ani, cele mai multe creșteri fiind înregistrate în rândul generației Y care sunt și părinți.
- Principalele constrângeri care domină provocările legate de raportul viață profesională-viață privată sunt: salariile stagnante, cheltuielile în creștere, numărul de ore petrecute la muncă și creșterea numărului de responsabilități la muncă și acasă.
- Aproximativ jumătate dintre respondenții care fac parte din generația Y și din generația X au menționat drept cauză creșterea responsabilităților la locul de muncă iar, mai mult de 40%, creșterea responsabilităților față de familie.

Andreea Mihnea, director HR, EY România, explică:

„Suntem în era lui „vreau” și tot ceea ce ne înconjoară face să pară că răspunsul la „vreau” nu are cum să fie altul decât pozitiv. Suntem bombardați cu posibilități atât în sfera profesională, cât și în cea privată, iar opțiunile de carieră acum sunt nu doar mai prezente și mai variate, ci și mai puternic promovate pe multele canale de informare actuale.

Pericolul generației Y este tentația și relația acesteia cu sinele sau, mai precis, cu percepția de sine a fiecăruia. Această percepție pierde teren în fața exteriorului și ne trezim cu un EU avid de maximum de satisfacții pe care ni le dorim cu un efort cât mai rezonabil. În această cheie văd concluziile acestui studiu, cu rezultate mai mult decât rezonabile la nivel de așteptări ale generației Y față de angajatorii lor.

Este normal să vrei o viață echilibrată, să te poți bucura de timp liber și de bucurii împărtășite cu cei dragi. Este rezonabil să vrei toate aceste lucruri. Este uman. În același timp, orice alegere înseamnă și o renunțare. Orice aspirație la o carieră împlinită înseamnă un angajament de a renunța la o parte din aceste lucruri care sunt normale, în favoarea altor beneficii.

Pledez pentru ideea că, deși fiecare angajator înțelege aceste așteptări, el nu își poate asuma toate efectele alegerilor individuale. Pledez pentru o relație echilibrată și matură între alegerile și așteptările pe care le avem. Dacă le accelerăm pe amândouă în același timp putem risca să creăm noi înșine premisele pentru a nu fi înțeleși.”

Gestionarea raportului viață profesională-viață privată este tot mai dificilă

Principalul motiv pentru care unu din trei angajați cu normă întreagă spune că a devenit mai greu de gestionat raportul viață profesională-viață privată în ultimii cinci ani este acela că “salariul nu a crescut foarte mult, însă cheltuielile

da". Acest motiv a fost strâns legat de "responsabilitățile mele de la locul de muncă au crescut". Celelalte cinci motive principale includ: creșterea responsabilității față de familie, creșterea numărului de ore suplimentare și apariția copiilor în viața persoanelor intervievate.

Alte rezultate la acest capitol:

- La nivel global, generațiile mai tinere au constatat o creștere mare a numărului de ore suplimentare în ultimii cinci ani, perioadă care a coincis cu accesul multora la poziții manageriale și în care și-au întemeiat familii. 47% dintre managerii aparținând generației Y au raportat o creștere a numărului de ore lucrate comparativ cu 38% dintre managerii aparținând generației X (1965-1980) și 28% dintre managerii aparținând generației „baby boomers” (1946-1964).
- Dintre cei care ocupă poziții manageriale, părinții care lucrează cu normă întreagă (41%) au declarat că le-a crescut numărul de ore lucrate în ultimii cinci ani, față de 37% dintre cei care nu sunt părinți.
- Angajații cu normă întreagă din Germania și Japonia sunt cei mai predispuși să afirme că gestionarea raportului viață profesională-viață privată a devenit mai dificilă, însă la fel susțin și un sfert din angajații americani. Țările unde cei care sunt părinții consideră cel mai greu de gestionat raportul viață profesională-viață privată sunt Germania, Marea Britanie, India și SUA.

Principalele motive ale demisiei: creșteri salariale minimale, lipsa oportunităților de promovare, număr excesiv de ore suplimentare

Având în vedere contextul în care multe companii încearcă să-și păstreze angajații pe măsură ce condițiile macroeconomice se îmbunătățesc – iar tot mai mulți tineri din generația Y ajung să ocupe poziții manageriale și devin părinți – studiul EY a căutat să identifice principalele motive pentru care

angajații cu normă întreagă renunță la locul de muncă. Cele mai importante cinci motive rezultate au fost: creșteri salariale minimale, lipsa oportunităților de avansare în carieră, număr excesiv de ore suplimentare lucrate, un mediu de lucru care nu încurajează lucrul în echipă și un manager care nu permite un program de lucru flexibil.

Alte rezultate la acest capitol:

- Prejudecata angajatorilor și a colegilor că indivizii care au un program flexibil sau își iau concedii vor suferi consecințe privind cariera, lipsa totală de flexibilitate la locul de muncă, inclusiv a opțiunii de a face naveta și prea multe călătorii de lungă durată în interes de serviciu.
- Părinții sunt mai predispuși decât cei care nu sunt părinți să menționeze lipsa oportunităților de promovare ca motiv de demisie, demonstrând astfel că își doresc să avanseze în carieră după ce au copii.

Ce își doresc angajații de la locul de muncă?

După salarii și pachetele de beneficii, principalele cinci lucruri menționate de angajați ca fiind foarte importante pentru un potențial loc de muncă sunt: “să am un program de lucru flexibil și să dispun în același timp de aceleași șanse de promovare”, strâns legat de “să pot lucra alături de colegii mei, inclusiv șeful meu, care să îmi sprijine eforturile de a munci flexibil”, menționat de 74%. Alte beneficii legate de flexibilitate căutate de angajații cu normă întreagă sunt: un program de lucru informal, flexibil, atunci când are nevoie, concedii parentale plătite și un număr rezonabil de ore suplimentare lucrate.

Alte rezultate la acest capitol:

- La nivel global, cei din generația Y sunt mai predispuși decât cei care aparțin altor generații să declare că e important să primească concedii parentale plătite sau

subvenții pentru îngrijirea copilului.

- Un rezultat interesant a fost acela că două treimi din angajații cu normă întreagă ar prefera să se poată reloca mai aproape de familie decât să beneficieze de reducerea numărului de deplasări în interes de serviciu, subvenții pentru îngrijirea copiilor, posibilitatea de a închide mesageria electronică și apelurile telefonice atunci când au nevoie de timp pentru altceva și de a lucra de acasă.

Impactul economiei asupra căsniciei, muncii, educației și planificării familiale

În ultimii cinci ani, condițiile economice au jucat un rol semnificativ în peisajul provocărilor cu care se confruntă angajații cu normă întreagă și au afectat în diverse moduri viața privată a acestora.

- Peste 20% din angajați își încurajează partenerul de viață să se întoarcă la locul de muncă și 25% dintre ei și-au îndemnat partenerul de viață să nu demisioneze sau să nu-și reducă numărul de ore lucrate pentru un echilibru mai bun al raportului viață profesională-viață privată.
- Aproximativ 23% din angajați au decis să nu mai aibă alți copii, iar 20% au amânat decizia de a avea și alți copii.
- Căsniciile au fost și ele afectate. Condițiile economice au determinat aproape unu din șase angajați cu normă întreagă să divorțeze sau să se separe de partener și aproape încă o șesime să amâne obținerea unui divorț.
- Aproximativ unu din cinci angajați cu normă întreagă au fost obligați să întrerupă sau să amâne urmarea unor programe educaționale sau au declarat că le-a fost redusă capacitatea de a plăti pentru educația copiilor lor.

Andreea Mihnea, director HR, EY România, adaugă: „*Conținutul*

studiului este extrem de relevant pentru toți liderii care își doresc să lucreze cu oameni mulțumiți și productivi. Până acum, majoritatea studiilor legate de acest element cheie al organizațiilor de astăzi – mediul multi-generațional – au acoperit în special țări mari sau foarte relevante la nivel global. Ne propunem să aflăm cum se reflectă exact aceste percepții în spațiul românesc și vom lansa un studiu similar strict pentru piața muncii din România, care va releva aspectele concrete pe care trebuie să le adresăm aici de acum înainte. Vom publica rezultatele studiului pentru România în vara acestui an.”

Pentru a afla mai multe informații, vizitați www.ey.com/globalgenerations, sau participați la discuțiile din social media cu ajutorul hashtag-ului #GenerationGo.

Despre studiu

Sondajul EY a fost derulat online, de către Harris Poll, în numele EY, între 20 noiembrie 2014 și 14 ianuarie 2015 în rândul a 9.699 de adulți cu vârste cuprinse între 18 și 67 de ani, angajați cu normă întreagă în diverse companii din SUA, Marea Britanie, India, Japonia, China, Germania, Mexic și Brazilia. Eșantioanele au fost de aproximativ 1.200 persoane per țară (SUA – 1.208, Marea Britanie – 1.202, Germania – 1.209, India – 1.219, Brazilia – 1.208, Mexic – 1.206, Japonia – 1.228 și China -1.219). Toate cercetările și sondajele prin eșantionare, indiferent că folosesc sau nu eșantionarea probabilistică, sunt supuse mai multor surse de eroare, adesea imposibil de cuantificat sau estimat, cum ar fi eroarea de eșantionare, eroarea de acoperire, erori asociate cu non-răspunsuri, erori asociate cu modul de alcătuire al întrebărilor și opțiunile de răspuns, ponderările și ajustările post-cercetare. Drept urmare, Harris Poll evită termenii “marjă de eroare”, deoarece aceștia generează confuzie. Tot ce se poate calcula efectiv sunt erorile de eșantionare posibile cu probabilități diferite pentru eșantioane pure, neponderate și aleatorii, cu rată de răspuns

de 100%. Acestea din urmă sunt doar teoretice, deoarece niciun sondaj nu reușește să se apropie de un asemenea ideal.

Despre EY România

EY este una dintre cele mai mari firme de servicii profesionale la nivel global, cu 190.000 de angajați în peste 700 de birouri din 150 de țări și venituri de aproximativ 27,4 miliarde de USD în anul fiscal încheiat la 30 iunie 2014. Rețeaua noastră este cea mai integrată la nivel global iar resursele din cadrul acesteia ne ajută să le oferim clienților servicii prin care să beneficieze de oportunitățile din întreaga lume. În România, EY este unul dintre liderii de pe piața serviciilor profesionale încă de la înființare, în anul 1992. Cei peste 500 angajați din România și Republica Moldova furnizează servicii integrate de audit, asistență fiscală, asistență în tranzacții și servicii de asistență în afaceri către companii multinaționale și locale. Avem birouri în București, Cluj-Napoca, Timișoara, Iași și Chișinău. EY România s-a afiliat în 2014 singurei competiții de nivel mondial dedicată antreprenoriatului, EY Entrepreneur Of The Year. Câștigătorul ediției locale reprezintă România în finala mondială ce are loc în fiecare an în luna iunie la Monte Carlo. În finala mondială se acordă titlul World Entrepreneur Of The Year. Pentru mai multe informații, vizitați pagina noastră de internet: www.ey.com.